

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-08142/2024-ERU
Č. j. 08142-5/2024-ERU

V Ostravě dne 15. srpna 2024

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-08124/2024-ERU, zahájeném dne 20. června 2024 z moci úřední podle ust. § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), ve spojení s ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupku, kterým je

společnost **K energo s.r.o.**,
se sídlem Nádražní 346, Žichlínské Předměstí, 563 01 Lanškroun, IČO: 274 94 683,

ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 26. června 2022 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

t a k t o :

I.

Obviněný z přestupku, společnost **K energo s.r.o.**, se sídlem Nádražní 346, Žichlínské Předměstí, 563 01 Lanškroun, IČO: 274 94 683 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 19. dubna 2022 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Čermná nad Orlicí, v části obce Malá Čermná, u budovy č.p. 206, prostřednictvím stroje, stavební činnost, v důsledku které došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 90.

II.

Podle ust. § 91a odst. 8 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokutu ve výši**

30 000 Kč (slovy: třicet tisíc korun českých),

která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 15324.

III.

Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu a ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky**

2 500 Kč (slovy: dva tisíce pět set korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 15324.

O d ů v o d n ě n í

I. Zjištění předcházející správnímu řízení

- [1] Kontrolou vedenou pod sp. zn. 17656/2023-ERU bylo zjištěno a doloženo, že účastník řízení prováděl dne 19. dubna 2022 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Čermná nad Orlicí, v části obce Malá Čermná, u budovy č.p. 206, prostřednictvím stroje, stavební činnost, v důsledku které došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 90 (dále jen „plynárenské zařízení“) činností, v jejímž důsledku došlo v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona k poškození tohoto energetického zařízení.

II. Průběh správního řízení

- [2] Dne 20. června 2024 vydal Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“, „správní orgán“ nebo „ERÚ“) Příkaz č.j. 08142//2024, který byl účastníkovi řízení doručen téhož dne. Uvedeným příkazem uznal správní orgán účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona. Správní orgán účastníkovi řízení výrok II. uvedeného příkazu uložil pokutu ve výši 192 000 Kč.
- [3] Dne 27. června 2024 byl správnímu orgánu doručen odpor účastníka řízení proti příkazu (dále jen „odpor“). Odpor byl podán ve stanovené lhůtě.

III. Popis skutkového stavu

- [4] Zemní práce, v důsledku nichž došlo dne 19. dubna 2022 k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 90 (dále jen „plynárenské zařízení“), prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Čermná nad Orlicí, v části obce Malá Čermná, u budovy č.p. 206, strojně, protlakovým zařízením, zaměstnanec účastníka řízení.
- [5] Účastník řízení vykonával zemní práce jako zhotovitel pro objednatele právnickou osobu [redacted] (dále jen „objednatel“), na základě [redacted] jejímž předmětem byla realizace stavby čísla [redacted].
- [6] Dne 16. dubna 2020 účastník řízení převzal od objednatele staveniště na základě „Zápisu o předání a převzetí staveniště/pracoviště“.
- [7] Dne 1. února 2022 vydal správce plynárenského zařízení stanovisko k existenci plynárenského zařízení v zájmovém území provádění prací pod zn. [redacted] spolu s Orientačním a Detailním zákresem plynárenského zařízení do mapových podkladů, s platností 24 měsíců ode dne jeho vydání. Dne 6. dubna 2022 společnost GasNet Služby, s.r.o., se sídlem Plynárenská 499/1, Zábrdovice, 602 00 Brno, IČO: 279 35 311, vytyčila polohu plynárenského zařízení v terénu, s platností 2 měsíců.
- [8] Účastník řízení ve svém vyjádření ze dne 31. října 2023 uvedl, že „dne 19.4.2022 byly v obci M. Čermná nad Orlicí prováděny protlaky v rámci stavby rekonstrukce sítě NN pro [redacted] kdy se přecházelo z vrchní sítě do nové kabelové sítě. Stavbyvedoucí na místě stavby byl náš zaměstnanec p. [redacted] který zařizoval veškeré vytyčování plynu a dalších sítí již uložených v zemi. Vzhledem k tomu, že mezi čp. 206 a čp.14 bylo nutné dle PD provést protlak a z důvodu nedostatku místa - šlo se pouze z chodníku do chodníku, nebylo možné využít řízený protlak a bylo nutné nejprve dohledání stávajících sítí. Výkopy na startovací jámy se prováděly pouze ručně. Stávající plynový řád dle vytyčení se nacházel v komunikaci cca 1m od obrubníku. V tomto místě nebyl povolen překop z důvodu nového asfaltového povrchu v obci. Protlaky si provádíme sami svými zaměstnanci. V tento den měl protlaky na starost pan [redacted] který je zaměstnán jako strojník na bagru a obsluha protlaku. Celá obec se nachází na písčitém podloží a protlaky ve větší hloubce jsou velký problém z důvodu vznikajících

otřesů a zasypávání. Proto se zaměstnanci snažili, při provádění protlaku využít ještě vhodné složení zeminy, kde by raketu, která provádí protlak s určitou možností udrželi v rovině proti zaměřené druhé straně. Bohužel došlo k přizvednutí rakety (možná vlivem kamene pod komunikací) a byl poškozen plynový řád.“

- [9] Dne 27. června 2024 sdělil účastník řízení, že „při výkopu pro daný protlak nebylo možné dohledání stávajícího plynového zařízení, protože je uloženo v komunikaci. Zařízení bylo řádně vytyčeno a vyznačeno. Z důvodu písčitého podlaží, na kterém se obec nachází, je problém provádět protlaky z důvodu propadání rakety při pohybu. Po dané poruše jsme vše připravili na opravu a následně vše zaplatili. Již tato celková částka byla 80 777,85 Kč. Dále byla uhrazena další částka za opravu komunikace. V tu dobu jsme také čekali na vyjádření ERU a náhradu škody s pojišťovnou Allianz, kde jako firma máme vedenou pojistku na škody způsobené výkonem práce, jsme v té době také neřešili. Bohužel v současné době u pojišťovny již nelze řešit zpětně. Prosím proto o zvážení dané situace z vaší strany a snížení pokuty. Jak jsem psal, vina je na naší straně, jen žádám o shovívavý přístup. Za tento přestupek se mi vystavená částka zdá neadekvátní.“

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

- [10] Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.
- [11] Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Podle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona lze pachateli uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.
- [12] Ve smyslu ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky se přestupkem rozumí společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.
- [13] Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytykané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a energetický zákon. V mezidobí od spáchání vytykaného jednání účastníkem řízení byl zákon o odpovědnosti za přestupky novelizován dvakrát, naposled zákonem č. 277/2019 Sb., kdy tato novela nabyla účinnosti dne 1. ledna 2024, energetický zákon byl novelizován desetkrát, nejnověji zákonem č. 469/2023 Sb., kdy tato novela nabyla účinnosti dne 1. července 2024.
- [14] S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal všechna relevantní ustanovení energetického zákona a jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že ustanovení relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, a též trestnost tohoto jednání z hlediska porážení porušení právní povinnosti pod kategorií přestupku, zůstala obsahově totožná. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytykané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo jednání spácháno (tj. podle energetického zákona a podle zákona o odpovědnosti za přestupky).

IV. II. Obecný právní rámec

- [15] Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, 9, 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením

zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

- [16] Podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona je každý povinen v ochranném pásmu i mimo ně zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a veškeré činnosti musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení.
- [17] Podle ust. § 20 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky je právnická osoba pachatelem, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo jednáním fyzické osoby, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě a která porušila právní povinnost uloženou právnické osobě, a to při činnosti právnické osoby, v přímé souvislosti s činností právnické osoby nebo ku prospěchu právnické osoby nebo v jejím zájmu; za porušení právní povinnosti uložené právnické osobě se považuje též porušení právní povinnosti uložené organizační složce nebo jinému útvaru, který je součástí právnické osoby.
- [18] Podle ust. § 20 odst. 2 písm. e) zákona o odpovědnosti za přestupek se za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje fyzická osoba, kterou právnická osoba používá při své činnosti.
- [19] Podle ust. § 2 odst. 2 písm. c) stavebního zákona se stavebníkem rozumí osoba, která pro sebe žádá vydání stavebního povolení nebo ohlašuje provedení stavby, terénní úpravy nebo zařízení, jakož i její právní nástupce, a dále osoba, která stavbu, terénní úpravu nebo zařízení provádí, pokud nejde o stavebního podnikatele realizujícího stavbu v rámci své podnikatelské činnosti; stavebníkem se rozumí též investor a objednatel stavby.
- [20] Podle ust. § 3 odst. 3 stavebního zákona se stavenišťem rozumí místo, na kterém se provádí stavba nebo udržovací práce nebo na kterém se stavba odstraňuje; zahrnuje stavební pozemek, popřípadě zastavěný stavební pozemek nebo jeho část anebo část stavby, popřípadě, v rozsahu vymezeném stavebním úřadem, též jiný pozemek nebo jeho část anebo část jiné stavby.
- [21] Podle ust. § 152 odst. 1 stavebního zákona je stavebník povinen dbát na řádnou přípravu a provádění stavby.
- [22] Podle ust. § 2 odst. 3 nařízení vlády č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích, ve znění pozdějších předpisů, za uspořádání staveniště, popřípadě vymezeného pracoviště, podle odstavců 1 a 2 odpovídá zhotovitel, kterému bylo toto staveniště, popřípadě pracoviště, předáno a který je převzal. V zápise o předání a převzetí se uvedou všechny známé skutečnosti, jež jsou významné z hlediska zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví fyzických osob zdržujících se na staveništi, popřípadě pracovišti.

IV. III. Právní posouzení skutku

- [23] V průběhu správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že to byl zaměstnanec účastníka řízení, kdo prováděl dne 19. dubna 2022 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Čermná nad Orlicí, v části obce Malá Čermná, u budovy č.p. 206, prostřednictvím stroje, stavební činnost, v důsledku které došlo k poškození plynárenského zařízení. Pan [REDAKCE] který je zaměstnán u účastníka řízení jako strojník na bagru a obsluha protlaku a vykonával pro něj uvedenou činnost. Jednání pana [REDAKCE] je proto přičitatelné účastníkovi řízení, když vykonával činnost pro účastníka řízení a tato byla v příčinné souvislosti s porušením povinnosti uložené účastníkovi řízení [ust. § 20 odst. 1 ve spojení s ust. § 20 odst. 2 písm. e) zákona o odpovědnosti za přestupky].
- [24] Správní orgán se dále také zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl, že činnost prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a jakým způsobem účastník řízení práce v ochranném pásmu prováděl.

- [25] V rámci správního řízení správní orgán zjistil a prokázal, že účastník řízení věděl o existenci plynárenského zařízení, neboť mu bylo známo stanovisko správce plynárenského zařízení k existenci plynárenských zařízení v zájmovém území provádění stavby a taktéž bylo provedeno vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu avšak z důvodu písčitého podloží, nebyl schopen činnost provádět jinak.
- [26] Z ust. § 68 odst. 2 písm. a) energetického zákona vyplývá, že ochranné pásmo u plynovodů a plynovodních přípojek o tlakové úrovni do 4 bar včetně umístěných v zastavěných území obce činí 1 m na obě strany. V ochranném pásmu musí být veškeré činnosti prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Podle stanoviska správce plynárenského zařízení je stavebník povinen učinit taková opatření, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení – nebude použito nevhodné nářadí, zemina bude těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí.
- [27] S ohledem na výše uvedené správní orgán nepochybně zjistil a prokázal, že účastník řízení v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení výše popsanou činnost vedoucí k poškození plynárenského zařízení.

IV. IV. Formální a materiální stránka přestupku

- [28] Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.
- [29] V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky
- [30] V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky plynu 57 konečným zákazníkům. Správní orgán má za to, že v jednání účastníka řízení lze shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném provozu plynárenské soustavy. Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat. Lze tedy obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. V daném případě jsou naplněny formální znaky přestupku, zároveň je přítomen i materiální znak ve formě minimálně nepatrné a teprve při stanovení sankce bude správní orgán materiální stránku posuzovat a sankci individualizovat právě s ohledem na „míru“ materiální stránky. Výše uvedené plně koresponduje rovněž s preventivně-ochrannou funkcí správního trestu. Správní orgán tak konstatuje, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona. Správní orgán má za to, že v předmětném jednání lze shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na spolehlivém provozu plynárenské soustavy, a to s ohledem na následky, které byly poškozením plynárenského zařízení způsobeny – konkrétně odpojení 57 koneční zákazníci (kategorie domácnost).
- [31] Pro úplnost správní orgán uvádí, že i přerušení dodávky plynu pouze jednomu zákazníkovi by naplňovalo materiální stránku uvedeného přestupku, neboť právě přerušení dodávky plynu, byť jedinému zákazníkovi, již představuje narušení spolehlivého provozu plynárenské soustavy.
- [32] S ohledem na výše uvedené tak správní orgán uzavírá, že uvedené jednání dosahuje vyšší míry společenské škodlivosti ve vztahu k porušené povinnosti, než je míra nižší než nepatrná, a proto je nutné konstatovat, že je naplněna také materiální stránka přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

IV. V. Odpovědnost za přestupek

- [33] Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tj. důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.
- [34] Správní orgán v první řadě konstatuje, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu energetického zařízení je nutno konat tuto pracovní činnost s vynaložením veškerého úsilí tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Účastník řízení ovšem výkopové práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení prováděl strojně, což bylo v rozporu se stanoviskem správce plynárenského zařízení. Uvedené nesvědčí o tom, že by účastník řízení při své činnosti postupoval s maximální opatrností, a tedy nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.
- [35] Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil porušením ust. § 68 odst. 3 téhož zákona. Správní orgán proto přistoupil k uložení správního trestu.

V. Uložení správního trestu

- [36] Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Podle ust. § 36 téhož zákona lze správní trest uložit samostatně nebo spolu s jinými správními tresty. Napomenutí nelze uložit spolu s pokutou.
- [37] Z povahy provedení přestupku nepřipadá v úvahu uložit účastníku řízení správní trest propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť hodnota použitého zemního stroje je ve zjevném nepoměru ke způsobenému následku a takový trest by byl zcela nepřiměřený. Použitý zemní stroj navíc nebyl ve vlastnictví účastníka řízení, ale pana Vladislava Pohořelého. Uložení správního trestu ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky přichází v úvahu jen tehdy, pokud to zákon výslovně stanoví. V posuzovaném případě je tak možno účastníkovi řízení uložit pouze trest ve formě napomenutí nebo pokuty.
- [38] K uložení správního trestu ve formě napomenutí v nyní posuzované věci správní orgán neshledal důvod, a to zejména s ohledem na povahu přestupku spáchaného účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť by takový trest byl nepřiměřeně nízký. Správní orgán proto v daném případě vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné uložit správní trest ve formě pokuty.
- [39] V projednávaném případě nebude aplikován institut upuštění od správního trestu podle ust. § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, vzhledem k povaze a závažnosti přestupku a jeho následkům a rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.
- [40] Správní orgán proto v daném případě vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné uložit správní trest ve formě pokuty.
- [41] Podle ust. § 91a odst. 8 energetického zákona lze za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) téhož zákona uložit pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti přestupku včetně jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto přestupku.

- [42] Z úřední činnosti je správnímu orgánu známo, že účastník řízení již byl v minulosti uznán vinným ze spáchání přestupků ve věcné působnosti Úřadu, a to konkrétně:
- příkazem č. j. 03345-3/2021-ERU ze dne 14. dubna 2021, který nabyl právní moci dne 23. dubna 2021 (dále jen „příkaz č. j. 03345-3/2021-ERU“), jímž byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2020 (dále jen „energetický zákon ve znění účinném do 31. prosince 2020“), a byla mu uložena pokuta ve výši 43 000 Kč,
 - příkazem č. j. 07790-3/2021-ERU ze dne 26. října 2021, který nabyl právní moci dne 4. listopadu 2021 (dále jen „příkaz č. j. 07790-3/2021-ERU“), jímž byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2020, a byla mu uložena pokuta ve výši 14 000 Kč,
 - příkazem č. j. 09317-3/2022-ERU ze dne 25. května 2022, který nabyl právní moci dne 3. června 2022 (dále jen „příkaz č. j. 09317-3/2022-ERU“), jímž byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2020, a byla mu uložena pokuta ve výši 13 000 Kč,
 - příkazem č. j. 14656-3/2022-ERU ze dne 14. září 2022, který nabyl právní moci dne 23. září 2022 (dále jen „příkaz č. j. 14656-3/2022-ERU“), jímž byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání 2 přestupků podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2021, a byla mu uložena úhrnná pokuta ve výši 5 000 Kč.
- [43] Vzhledem k tomu, že byl projednáváný přestupek spáchaný ještě před doručením příkazů č. j. 09317-3/2022-ERU a č. j. 14656-3/2022-ERU, byla při posuzování přestupkového jednání obviněného uplatněna zásada absorpce podle § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky. V případě projednáváného přestupku a přestupků projednáváných pod sp. zn. OSR-09317/2022-ERU a OSR-14656/2022-ERU se jedná o porušení téhož ustanovení energetického zákona. Správní orgán proto hodnotil, který z těchto přestupků je svým charakterem nejzávažnější. Správní orgán jako nejzávažnější vyhodnotil projednáváný skutek ze dne 19. dubna 2022, kdy došlo k přerušení dodávky plynu největšímu počtu konečných zákazníků (57). K výši pokut uložených pravomocnými příkazy, č. j. 09317-3/2022-ERU a č. j. 14656-3/2022-ERU, však správní orgán přihlédl, v souladu s použitím zásady absorpce, při stanovení výše pokuty uložené výrokem II. tohoto rozhodnutí.
- [44] Při stanovení konkrétní výměry pokuty přihlédl správní orgán ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a) a c) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku a k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem; v neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.
- [45] Správní orgán s ohledem na ust. § 38 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky považuje poškození plynárenského zařízení za závažné, neboť dochází k narušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy.
- [46] S ohledem na ust. § 38 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky co se týče významu a rozsahu následku, tak v důsledku předmětného jednání došlo k poškození středotlakého plynovodu, tedy (z hlediska energetického) zařízení většího významu, což správní orgán hodnotil jako okolnost zvyšující závažnost přestupku.
- [47] V důsledku poškození plynárenského zařízení nedošlo k žádnému úniku plynu do ovzduší a k přerušení dodávky plynu 2 konečným zákazníkům po dobu 1,5 hodin. Tyto skutečnosti s ohledem na jejich rozsah vyhodnotil správní orgán také jako okolnosti snižující závažnost přestupku.

- [48] Co se týče skutečnosti, že účastník řízení prováděl výkopové práce strojně, tak tuto správní orgán hodnotil jako přitěžující okolnost.
- [49] Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. Účastník řízení nebyl v poslední době evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, což hodnotil správní orgán jako polehčující okolnost.
- [50] Skutečnost, že účastník řízení neměl jinou možnost jak stavební činnost provést a provedl veškeré úkony, aby poškození plynárenského zařízení zabránil, správní orgán hodnotil jako okolnost snižující závažnost a proto došlo ke snížení pokuty, oproti původně vydanému příkazu.
- [51] Ve smyslu ust. § 39 a ust. § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky již správnímu orgánu nejsou v posuzované věci žádné další polehčující či přitěžující okolnosti známy.
- [52] Co se týče osoby pachatele přestupku, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008 - 133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za přestupek je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.
- [53] Podle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké přísluší účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele, že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro pachatele odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.
- [54] Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je podle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splacení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlédnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.
- [55] Správní orgán se tedy také zabýval otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů předložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.
- [56] Správní orgán při zjišťování majetkových poměrů účastníka řízení vycházel z listin založených ve Sbírce listin veřejného rejstříku vedeného ohledně účastníka řízení. Z rozvahy ke dni 31. prosince 2023 vyplývá, že výsledek hospodaření běžného účetního období byl 26 078 000 Kč, k čemuž správní orgán přihlédl při ukládání pokuty.

- [57] Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy i skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností a majetkových poměrů účastníka řízení, stanovil správní orgán účastníkovi řízení pokutu ve výši, jež je uvedena ve výroku II. tohoto rozhodnutí, a to s ohledem na body [42] a [50] tohoto rozhodnutí.
- [58] Správní orgán k výši udělené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty a s ohledem na majetkové poměry účastníka řízení ji správní orgán nepovažuje za likvidační. Správní orgán má za to, že pokuta ve stanovené výši naplňuje jak funkci preventivní, tak funkci odstrašující, a současně není pro účastníka řízení likvidační. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem, zejména s ohledem na množství konečných zákazníků, kterým byla přerušena dodávka zemního plynu. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.
- [59] Pokud by se i přesto účastník řízení domníval, že výši pokuty stanovenou tímto rozhodnutím není schopen jednorázově uhradit, upozorňuje správní orgán na ust. § 156 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, jenž stanoví podmínky, na základě kterých je správce daně (správní orgán) oprávněn na žádost daňového subjektu (účastníka řízení) nebo z moci úřední povolit úhrady daně (pokuty) na splátky. Účastník řízení tak může požádat o rozložení pokuty na splátky.

VI. Náklady řízení

- [60] Souběžně je výrokiem III. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 2 500 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Lenka Ferenz, v.r.
oprávněná úřední osoba
Oddělení sankčních řízení

Obdrží:
společnost K energo s.r.o.